

REVIDERT GJENNOMFØRINGSPLAN LEVE HELE LIVET 2021-2023

Dato 28.april 2021	Godkjent av: Konst. avdelingsdirektør Rigmor Kvía de Waard	Utarbeidet av: SF – Bjørg Odland USHT – Arnt Egil Ydstebø og Olaug Hindal KS – Elin Wetås de Jara Fylkeseldrerådet – Rannveig Bærheim
------------------------------	---	--

1. BAKGRUNN

Regjeringen la 4. mai 2018 fram Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre. Meldingen ble behandlet og vedtatt i Stortinget 20. desember 2018.

Utgangspunktet for Leve hele livet er blant annet en erkjennelse av at gode løsninger ute i kommuner, fylkeskommuner og helseforetak i liten grad spres til andre.

Reformen legger opp til at eldre skal få brukt ressursene sine og dekket behovene sine i de ulike fasene av alderdommen. Det handler om å skape et mer aldersvennlig samfunn der eldre kan leve gode liv og delta i fellesskapet.

Det er etablert et regionalt støtteapparat der Statsforvalteren samarbeider med utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjeneste og KS

Det regionale støtteapparatet i Rogaland utarbeidet gjennomføringsplan for kvalitetsreformen Leve hele livet etter oppdrag fra Helsedirektoratet ved oppstart av reformarbeid. Planen ble datert 26.04. 2019. I oppdragsbrev fra Helsedirektoratet dater 25.01. 2021 blir det regionale støtteapparatet bedt om å revidere gjennomføringsplan. Revidert plan skal omfatte hele den resterende delen av reformperioden, ut 2023.

Revidert gjennomføringsplan beskriver hvordan arbeidet regionalt skal bidra til at målene i reformen blir nådd.

2. ORGANISERING OG ANSVAR

Reformen er forankret i embetsledelsen og oppgavene ses på tvers av strukturer i embetet. Rådgiver i avdeling helse-, sosial- og barnevern vil være Helsedirektoratets kontaktperson i reformperioden.

Det er opprettet en gruppe i avdeling helse-, sosial og barnevern som har et særlig ansvar med gjennomføring av reformen. Gruppen består av fylkeslegen, assisterende avdelingsdirektør og rådgivere. Hele denne gruppen er en del av det regionale støtteapparatet.

Statsforvalteren koordinerer det regionale støtteapparatet. Statsforvalteren, utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester og KS er likeverdige parter i det regionale arbeidet. Den enkelt aktør har oppgaver i henhold til sine samfunnsoppdrag.

Det er etablert Strategisk koordineringsgruppe som har oppgaver med å peke ut retninger og legge strategier. Gruppen består av: Fylkeslege, assisterende avdelingsdirektør, rådgivere hos Statsforvalteren, spesialrådgiver fra KS, ledere USHTene, representanter fra USHTene sine vertskommuner, Rogaland fylkeskommune, Husbanken, SOFV, og leder i Fylkeseldrerådet. De operative oppgavene er lagt til det som blir kalt Koordineringsgruppe, og består av Statsforvalteren, USHTene, KS, og leder av Fylkeseldrerådet.

3. DET REGIONALE STØTTEAPPARATETS ARBEID

Det regionale støtteapparatet vil bistå kommunene i deres framdrift med reformarbeidet. Kommunikasjonsplan bygger på planlagt aktivitet. Statsforvalteren, USHTene og KS vil invitere til nettverk og andre samlinger med tema innen innsatsområdene i Leve hele livet reformen. Kommunene tar selv stilling til hvordan reformen skal gjennomføres lokalt, og vil ha ulike behov for støtte i ulike faser og tiltak. I oppstart var det i hovedsak behov for tilgang til informasjon om reformen og hjelp til analyse, kartlegging og forankring i kommunenes planverk.

Det regionale støtteapparatet vil i 2021 tilby støtte til kommuner som er i slutføringen av fase 2 (planfasen) i reformen og i overgangen til fase 3 (gjennomføringsfase). I perioden 2021 til 2023 vil det være gjeldende overgang fra gjennomføring, implementering og rapportering til evaluering i slutfasen.

Hovedoppgaver for det regionale støtteapparatet er:

- Mobilisere og engasjere alle kommunene i sitt fylke
- Spre kunnskap om reformen - innhold og virkemidler
- Gi tilbud om støtte og veiledning til utvikling, iverksetting og evaluering av lokalt planarbeid
- Invitere til læringsnettverk og erfaringsdeling mellom kommunene

Statsforvalteren, KS og USHT kan med sine ulike verktøy og roller bistå kommunene i arbeidet med de ulike innsatsområdene hver for seg eller samt i fellesskap som regionalt støtteapparat. Dette ut fra behovene som spilles inn til det regionale støtteapparatet via kommunenes kontaktpersoner for Leve hele livet. Tiltakene kan ivaretas av eksisterende tilbud eller utvikles særskilt i forbindelse med gjennomføringen av Leve hele livet reformen, og kan spenne fra informasjon og erfaringsdeling til kurs, webinarer og læringsnettverk.

3.1. Samarbeid med andre aktører

Det er etablert Ressursforum. Gjennom kommunikasjon med dette forumet er informasjon om reformen gjort kjent for en rekke aktører. Blant de som deltar er: fylkeskommunen, utdanningsinstitusjoner, livsgledekonsept, pensjonist organisasjoner, helseinstitusjoner, frivilligkoordinatorer, frivillige organisasjoner, pårørende organisasjoner, ernæringsfaglig miljø, innvandrer miljø, koordinator for universell utforming, pasient- og brukerorganisasjoner. Målet med å etablere Ressursforum er å spre informasjon om Leve hele livet, få ideer, innspill og forslag til tiltak.

Reformarbeidet er basert på en «bottom up» tilnærming hvor kommunene selv må identifisere og peke ut områder de ønsker og arbeide med og eventuelt forbedre. En rolle for det regionale støtteapparatet er å lytte til kommunene sine behov og tilby støtte og legge til rette for erfaringsutveksling og tiltak tilpasset de identifiserte behovene. Det skal legges til rette for brukermedvirkning i alle ledd i arbeidet.

Statsforvalteren deltar i uformell møter med andre embeter om reformarbeid. Det er etablert samarbeid med det regionale støtteapparat i Vestland og Agder.

KS etablerte i 2019 et nettverk for aldersvennlige lokalsamfunn, som kommunene har blitt oppfordret til å delta i for å dele erfaringer og få kunnskap om dette innsatsområdet i Leve hele livet. Nettverket er nå overført til det nyopprettede senteret for et Aldersvennlig Norge, og det regionale støtteapparatet vil bidra til at kommunene er kjent med muligheten til å delta i det nasjonale nettverket. Utviklingen av aldersvennlige samfunn ser ut til å stå sentralt i mange av kommunenes arbeid med Leve hele livet, og det regionale støtteapparatet vil støtte kommunene i arbeidet med dette innsatsområdet også regionalt.

3.2. Kommunikasjonsplan

Helsedirektoratet vil videreføre det nasjonale kommunikasjonsforumet, som ble etablert i fjor høst. Forumet vil være en viktig arena for å bidra til samordning av kommunikasjonsplaner om Leve hele livet og et rammeverk for videre arbeid med regionale kommunikasjonsplaner.

Mål med kommunikasjonen	Målgruppe	Kommunikasjonskanal/-arena	Når	Ansvar
Kommunene har kunnskap om status og fremdrift i Leve hele livet reformen	Kommuneledelse /ordfører/ Kommunedirektører	Informasjon på møter med tema kommuneøkonomi	Vår/høst	SF
		Informasjon i møter med kommunene	Kontinuerlig	SF/KS
		Statussak til orientering i Kommunedirektørutvalget	Årlig/halvårlig	KS
		Statussak til orientering Fylkestyret	Årlig/halvårlig	KS
	Kommunalsjefer	Informere i nettverksmøter	Jevnlige	KS
	Ledere og ansatte i helse- og omsorgstjenestene (institusjoner og hjemmetjenester)	Informere i nyhetsbrev og i forbindelse med fagdager, nettverk og konferanser	Kontinuerlig	USHT

	Kontaktpersoner for Leve hele livet	Informasjon fortløpende, i halvårlige møter, dialog i teamsgruppe og nyhetsbrev	Kontinuerlig	SF/USHT/KS
Støtteapparatet har kunnskap om kommunenes status og utfordringer i arbeidet med Leve hele livet	Regionalt støtteapparat	Møter med kommunenes kontaktpersoner	Halvårlig	SF/USHT/KS
		Kartlegging	Årlig	SF/USHT/KS
		Dialogmøter	Årlig	SF/USHT/KS
	Nasjonalt støtteapparat	Innspill til erfaringskonferanse og andre nasjonale møteplasser	Etter invitasjon	SF/USHT/KS
		Innspill via nasjonale representanter	Etter invitasjon	SF/USHT/KS
Leve hele livet er forankret i organisasjonene som er representerte i det regionale støtteapparatet	SF/USHT/KS, fylkeseldrerådet	Informasjon i avdelings- regionmøter osv.	Kontinuerlig	SF/USHT/KS
Aktuelle statlige etater kjenner til Leve hele livet	Statlige etater	Informere på aktuelle møteplasser som rådgivende helseforum og samordningsutvalg	I løpet av reformperioden	SF
Det nasjonale støtteapparatet skal være informert om kommunenes behov og utfordringer i reformarbeidet	Helsedirektoratet	Rapport i henhold til samfunnsoppdrag	Halvårlig	SF/USHT
		Informasjon i statusmøter	Månedlig	SF
	KS	Rapport og innspill i statusmøter	Månedlig	KS
Eldrerådene i Rogaland har kunnskap om Leve hele livet og involverer seg i reformarbeidet	Kommunenes eldreråd og bruker- og seniorråd	Informasjonsmøter om Leve hele livet Nyhetsbrev og aktuelle arena for informasjons	Kontinuerlig	Fylkeseldrerådet
	Fylkeseldrerådet	Tema på fylkeseldrerådets møter	Kontinuerlig	Fylkeseldrerådet
Helseforetakene skal ha kunnskap om Leve hele livet og hvordan de kan bidra inn i arbeidet	Helse Fonna Helse Stavanger	Samarbeidsmøte mellom regionalt støtteapparat, samhandlingssjefer og kommunale sekretariat i helsefelleskapene	Halvårlig	SF/KS
Innbyggerne i Rogaland vet hva arbeidet med Leve hele livet kan bety for dem	Innbyggere over 65 år i Rogaland	Distribuere kronikker og informasjonsmaterieill til kommunene	Kontinuerlig	SF/KS
Innbyggere og organisasjoner vet hvordan de	Innbyggere og ressurspersoner	Informasjon i møte i ressursforum	Årlig	Koordineringsgruppa
		Informasjonspakke til distribusjon via ressursforum	Årlig	SF/KS

kan bidra i Leve hele livet		Informasjonspakke til distribusjon via Rogaland Fylkeskommunes folkehelsearbeid og frivillighetsentralene	Årlig	SF/KS
		Distribuere videoene med tema fra innsatsområdene i Leve hele livet	Årlig	SF/KS/USHT

4. ORGANISERING AV REGIONALE NETTVERK

Det regionale støtteapparatet har invitert alle kommunene til å utpeke en kontaktperson for Leve hele livet reformen. Alle kommunene i Rogaland har gitt en til to personer i oppgave å være kontakt mellom kommunen og støtteapparatet. Disse personene inviteres til jevnlig dialogmøter. Denne gruppe av kontaktpersoner utgjør et nettverk hvor det utveksles erfaring.

USHTene driver både fagnettverk og læringsnettverk for ansatte i kommunene. KS arrangerer læringsnettverk og har jevnlig møter med kommunalsjefene på helse og omsorgsområdet. I tillegg finnes det andre faglig nettverk og møteplasser der det regionale støtteapparatet vil spille inn Leve hele livet som tema. Dette er nettverk med tema utenom det helse- og omsorgsfaglige og der fagpersoner fra eksempelvis kultur og fritid, plan og andre områder møtes.

Det regionale støtteapparatet oppfordrer til deltakelse i etablerte nettverk og vil opprette nye dersom det kommer uttalte ønsker og behov for det.

Oversikt USHTene sine nettverk

Navn på nettverk	Driftes av	Eksisterende/ videreutvikling/ nyetablering	Målgruppe	Hva og hvordan tematiseres reformen	Arbeidsform og regelmessighet
Aktiv omsorg	USHT Helse Fonna	Eksisterende	Alle Kommunene Helse Fonna regionen	Aktivitet og felleskap	To årlige møter Facebook gruppe
Besøks- og terapihund	USHT Helse Fonna	Eksisterende	Alle Kommunene Helse Fonna regionen	Aktivitet og felleskap	To årlige møter Facebook gruppe
Faglig nettverk kreftomsorg og lindrende behandling (KLB) i Helse Fonna	USHT medlem av driftsgruppa og er også felles kommunal representant styringsgruppa	Eksisterende	Alle Kommunene Helse Fonna regionen	Helsehjelp	Fire samlinger i året
Gode pasient-forløp Lærings-nettverk	Fousam I lag med KS og USHT og helseforetaket	Videreutvikling	Alle Kommunene Helse Fonna regionen	Helsehjelp Sammenheng i tjenestene	
Eldremedisin	SESAM	Revitalisering	Alle Kommunene Helse Fonna regionen, FOUSAM, USHT, Helseforetaket	Innsatsområde 2,3 4 og 5	

Velferds- teknologi	USHT Helse Fonna	Eksisterende	Alle Kommunene Helse Fonna regionen, HVL, Haugaland vekst og helseforetaket	Innsatsområde 1, 2, 4 og 5	To årlige samlinger
Velferdstekno- logi NVP- prosjekt	Sola kommune og USHT Rogaland	Eksisterende	Alle kommunene i Sør-Rogaland	Innsatsområde 1,2,4 og 5	Månedlig pluss seminarer
Interkommunalt nettverk ernæring	USHT Rogaland i samarbeid med Frisklivsentralen i Stavanger kommune	Eksisterende	Alle kommunene i Sør-Rogaland	Innsatsområde 3 og 4	To ganger i året pluss årlig fagdag
KlinObs- Kommune læringsnettverk	USHT Rogaland	Eksisterende	Alle kommunene i Sør-Rogaland	Innsatsområde 4 og 5	Læringsnettverk som går over 6-9 måneder
Interkommunalt nettverk ferdighets- trening og simulering	USHT Rogaland i samarbeid med Stavanger lege- vakt	Nyetablering	Alle kommunene i Sør-Rogaland (personer som har deltatt i KlinObs- Kommune)	Innsatsområde 4 og 5	Nettverksmøter/und ervisning 1-2 ganger per år
Safe-Lead, et læringsnettverk for virksomhetenes eller kommunenes lederteam	USHT Rogaland	Nyetablering	Alle kommunene i Sør-Rogaland	Overordnet og mot alle innsats- områdene	Varighet på 3-6 måneder med tilbud om oppfølging og veiledning
Forebygging og behandling av underernæring. Læringsnettverk	USHT Rogaland (pasientsikkerhe tskampanjen)	Vurderer reetablering	Alle kommunene i Sør-Rogaland	Innsatsområde 2,3 og 4	Varighet på 6 måneder
“Sammen blir vi bedre” læringsnettverk i forbedrings- metodikk	SUS, Stavanger kommune og USHT Rogaland	Eksisterende	Pilot på SUS og Stavanger kommune - ønsker å tilby dette til alle kommunene i Sør-Rogaland	Innsatsområde 4 og 5	Varighet på 6 måneder
Møteplass for palliasjon	USHT Rogaland	Eksisterende	Alle kommunene i Sør-Rogaland	2,3,4,5	Arbeidsgruppen kaller inn til møte ved behov

5. ØVRIG OPPFØLGING

Det regionale støtteapparatet vil gjennom hele reformperioden være i dialog med kommunene og tilpasse støtte ut fra behov som blir kommunisert. Støtteapparatet vil også være pådriver på områder der aktivitet er mindre synlig.

Aktivitet vil til enhver tid være tilpasset fase i reformperioden. Det vil være sentralt i arbeidet å legge til rette for arenaer for erfaringsdeling mellom kommunene.

Leve hele livet prisen vil bli omtalt i møter med kommunene. Det regionale støtteapparatet vil nominere når kriteriene for det aktuelle året er gjort kjent.